

آیه ۱۰

آیه و ترجمه

و لقد مکنکم فی الارض و جعلنا لکم فیها معیش قلیلا متشکرون ۱۰

ترجمه :

۱۰ - و ما تسلط و مالکیت و حکومت بر زمین را برای شما قرار دادیم و انواع وسایل زندگی را برای شما فراهم ساختیم اما کمتر شکرگزاری می کنید (و اینهمه موهبت را بجا مصرف نمی نمائید).

تفسیر نمونه جلد ۶ صفحه ۹۵

تفسیر :

مقام با عظمت انسان در جهان هستی

به دنبال آیاتی که اشاره به مبدء و معاد در آنها شده بود در این آیه و آیات بعد، انسان و عظمت و اهمیت مقام او و چگونگی آفرینش این نوع وافتخاراتی که خداوند به او داده، و پیمانهای که در برابر اینهمه نعمت از او گرفته است، مورد بحث قرار می گیرد، تا از این راه پایه های تربیت و تکامل او محکمتر گردد.

نخست در یک آیه، همه این مطالب را به گونه خلاصه ذکر کرده سپس در آیات بعد بطور مشروح آورده است.

در آغاز می گوید: ما مالکیت و حکومت، و تسلط شما را بر زمین، مقرر داشتیم (و لقد مکنکم فی الارض).

و انواع وسائل زندگی را برای شما در آن قرار دادیم (و جعلنا لکم فیها معایش).

اما با این حال کمتر شکر این همه نعمت و موهبت را بجای می آورید (قلیلا متشکرون).

تمکین، تنها به این معنا نیست که شخصی را در محلی جای دهند، بلکه به این معنی است که تمام وسائل کار را در اختیار او بگذارند، به اوقدرت و توانائی بخشنند ابزار کار را فراهم کنند و موانع را برطرف سازند، به مجموع اینها کلمه تمکین اطلاق می شود، درباره یوسف در قرآن مجید می خوانیم: و کذلک مکن

لیوسف فی الارض: این چنین یوسف را در سرزمین مصر تمکین بخشیدیم (و همه گونه قدرت در اختیار او قرار دادیم).

تفسیر نمونه جلد ۶ صفحه ۹۶

این آیه مانند بعضی دیگر از آیات قرآن، پس از ذکر نعمتهای پروردگار مردم را دعوت به شکرگزاری می کند، و ناسپاسی آنها را نکوهش می نماید. بدیهی است، زنده کردن حس شکرگزاری و قدردانی در مردم در برابر نعمتهای خدا تنها برای این است که طبق فرمان فطرت در برابر بخشنده نعمت، خضوع کنند، او را بشناسند و فرمانش را به جان و دل بپذیرند و به این وسیله هدایت و تربیت شوند، نه اینکه شکرگزاری کمترین اثری در مقام با عظمت پروردگار داشته باشد، بلکه اثر آن همانند آثار همه عبادتها و فرمانهای او عاید خود انسان می شود.